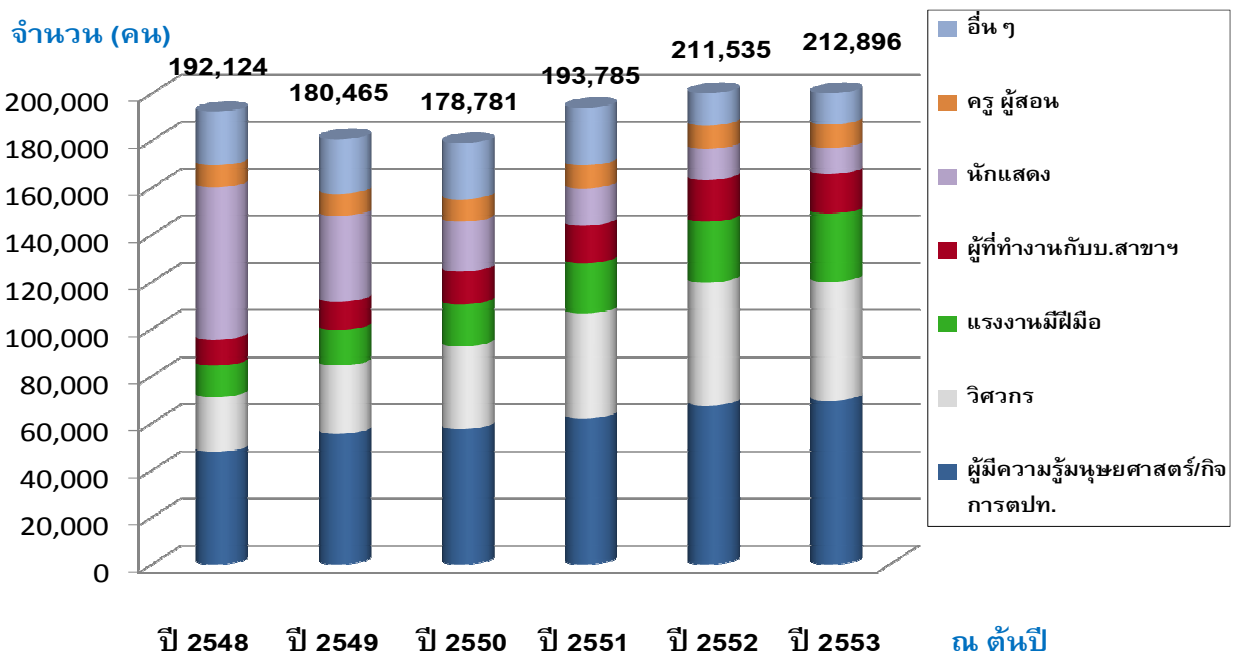

สถิติจำนวนแรงงานและผู้ฝึกงานต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในญี่ปุ่น ณ วันที่ 1 มกราคม 2553

กรมตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงยุติธรรมญี่ปุ่น รายงานสถิติคนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ วันที่ 1 มกราคม 2553 มีคนต่างชาติที่ถือวีซ่าประเภทที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการทำงาน (14 สถานะการพำนัก) ที่ขึ้นทะเบียนพำนักรวมทั้งสิ้น 212,896 คน เป็นจำนวนสูงสุดเป็นประวัติการณ์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 1,361 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 คน เมื่อเทียบกับ 5 ปีก่อนหน้าพบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.0

นอกเหนือจากแรงงานต่างชาติใน 14 สถานะการพำนักดังกล่าวแล้ว ยังมีแรงงานต่างชาติอีกหลายสถานะในวัตถุประสงค์การพำนักอื่น ๆ ที่สามารถทำงานได้ทุกประเภท อาทิ คู่สมรสชาวญี่ปุ่น ผู้พำนักถาวร ผู้พำนักระยะยาว เป็นต้น และยังมีผู้ฝึกปฏิบัติงานเทคนิค นักเรียนนักศึกษา ที่ทำงานด้วย ซึ่งคาดว่ามีความสามารถกลุ่มนี้อยู่ในญี่ปุ่นอีกเกือบล้านคน ดังนั้นยอดรวมแรงงานต่างชาติทุกสถานะที่ทำงานอยู่ในญี่ปุ่นคาดว่ามีความทั้งหมดประมาณ 1 - 1.2 ล้านคน

แนวโน้มจำนวนแรงงานต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ ต้นปีต่างๆ

จำแนกตามวิชาของคนที่ต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้เข้าญี่ปุ่นเพื่อวัตถุประสงค์การทำงาน โดยเฉพาะเป็นผู้ถือวีซ่าประเภทผู้มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์/กิจการต่างประเทศมากที่สุด (ร้อยละ 32.6) รองลงมาคือ วิศวกร (ร้อยละ 23.6) แรงงานมีฝีมือ (ร้อยละ 13.6) ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในตปท. และนักแสดง ตามลำดับ

ประเภทวิชาที่มีแรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ได้แก่ แรงงานฝีมือ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2) นักลงทุน/ผู้บริหาร ผู้มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์/กิจการตปท. ผู้ให้บริการทางการแพทย์ ศิลปิน ตามลำดับ ส่วนประเภทวิชาที่มีจำนวนลดลงคือ นักแสดง (ลดลงร้อยละ 15.8) ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในตปท. วิศวกร ผู้ประกอบกิจกรรมทางศาสนา ตามลำดับ โดยเฉพาะวิชานักแสดงมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องและเด่นชัดมาตั้งแต่ปี 2547 เนื่องจากทางการญี่ปุ่นเพิ่มความเข้มงวดในการอนุญาตนักแสดงเข้ามาทำงาน จากปัญหาที่นักแสดงจำนวนมากไปทำงานอื่นนอกกิจกรรมที่ได้รับอนุญาต ทำให้จำนวนนักแสดงลดลงจากปี 2547 ที่มีจำนวน 64,472 คน มาเหลือเพียง 10,966 คน (เหลือเพียงร้อยละ 17.0)

ประเภทวิชาที่มีจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่องในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา คือ แรงงานมีฝีมือ ผู้มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์/กิจการตปท. นักลงทุน/ผู้บริหาร และครูผู้สอน แต่จำนวนเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปในระดับเฉลี่ยประเภทวิชาละ 1,000 – 3,000 คนต่อปี

แนวโน้มจำนวนแรงงานต่างชาติที่มีสถานะพำนักเพื่อการทำงาน ณ ต้นปีต่างๆ

สถานะการพำนัก	ณ วันที่ 1 มกราคม ปี				2553		
	2549	2550	2551	2552	จำนวน	ร้อยละ	+/- (%)
ผู้มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์/กิจการ ตปท.	55,276	57,323	61,763	67,291	69,395	32.6%	+3.1
วิศวกร	29,044	35,135	44,684	52,273	50,493	23.7%	-3.4
แรงงานมีฝีมือ	15,112	17,869	21,261	25,863	29,030	13.6%	+12.2
ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในตปท.	11,977	14,014	16,111	17,798	16,786	7.9%	-5.7
นักแสดง	36,376	21,062	15,728	13,031	10,966	5.2%	-15.8
ครู, ผู้สอน	9,449	9,511	9,832	10,070	10,129	4.8%	+0.6
นักลงทุน/ผู้บริหาร	6,743	7,342	7,916	8,895	9,840	4.6%	+10.6
ศาสตราจารย์	8,406	8,525	8,436	8,333	8,295	3.9%	-0.5
ผู้ประกอบกิจกรรมทางศาสนา	4,588	4,654	4,732	4,601	4,448	2.1%	-3.3
นักวิจัย	2,494	2,332	2,276	2,285	2,372	1.1%	+3.8
ศิลปิน	448	462	448	461	490	0.2%	+6.3
นักข่าว, นักหนังสือพิมพ์	280	273	279	281	271	0.1%	-3.6
ผู้ให้บริการทางการแพทย์	146	138	174	199	220	0.1%	+10.6
นักกฎหมาย/นักบัญชี	126	141	141	154	161	0.1%	+4.5
รวม	180,465	178,781	193,785	211,535	212,896	100.0%	+0.6

ที่มา : สถิติคนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ สิ้นปี 2552, กรมตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงยุติธรรมญี่ปุ่น

● **แนวโน้มแรงงานไทยที่ขึ้นทะเบียนพำนัก**

ณ วันที่ 1 มกราคม 2553 มีแรงงานไทยที่เข้ามาเพื่อการทำงานที่ขึ้นทะเบียนพำนักมีจำนวนทั้งสิ้น 2,631 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 307 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2 จำแนกเป็นแรงงานมีฝีมือมากที่สุด (ร้อยละ 37.8) ลำดับรองลงมาคือ ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในต่างประเทศ (ร้อยละ 16.3) ผู้มีความรู้ทางมนุษยศาสตร์/กิจการต่างประเทศ (ร้อยละ 15.7) และวิศวกร (ร้อยละ 9.7) ตามลำดับ

แรงงานไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นแทบทุกสถานะ ที่เพิ่มขึ้นมากได้แก่ แรงงานมีฝีมือ (ส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้ปรุงอาหาร) เพิ่มขึ้น 94 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.4 ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในต่างประเทศ และผู้มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์/กิจการต่างประเทศ

แนวโน้มจำนวนแรงงานไทยในญี่ปุ่นที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ ต้นปีต่างๆ

จำแนกตามสถานะการพำนัก (วีซ่า)

สถานะการพำนัก \n ๑ มกราคม ปี	2550	2551	2552	2553		
				จำนวน	ร้อยละ	+/-
แรงงานมีฝีมือ	749	830	900	994	37.8%	+10.4%
ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในตปท.	223	325	388	430	16.3%	+19.4%
ผู้มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์/กิจการ ตปท.	293	322	365	413	15.7%	+13.4%
วิศวกร	243	238	233	255	9.7%	+9.4%
นักแสดง	215	176	145	174	6.6%	+20.0%
ศาสตราจารย์	109	111	102	126	5.3%	+23.5%
ผู้ประกอบการกิจกรรมทางศาสนา	52	67	75	99	4.2%	+32.0%
นักลงทุน/ผู้บริหาร	48	55	66	80	2.8%	+21.2%
นักวิจัย	39	42	45	57	2.4%	+26.7%
ศิลปิน	1	2	3	2	0.1%	-50.0%
ผู้ให้บริการทางการแพทย์	-	1	1	1	0.04%	-
ครู, ผู้สอน	2	1	1	1	0.04%	-
นักข่าว, นักหนังสือพิมพ์	-	-	-	-	-	-
นักกฎหมาย/นักบัญชี	-	-	-	-	-	-
รวม	1,974	2,170	2,324	2,631	100.0%	+13.2%

ที่มา : สถิติคนต่างชาตินที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ สิ้นปี 2552, กรมตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงยุติธรรมญี่ปุ่น

จำนวนแรงงานไทยในญี่ปุ่นยังน้อยอยู่เมื่อเทียบกับแรงงานจากประเทศอื่นๆคือมีเพียงร้อยละ 1.1 ของยอดรวม หรือคิดเป็นแรงงานไทยต่อแรงงานต่างชาติสัดส่วน 1 : 90 (สัดส่วน เท่ากับ 1 : 91 ในปีก่อนหน้า) ใน 14 ประเภทของแรงงาน กลุ่มที่มีแรงงานไทยในสัดส่วนสูงคือ แรงงานมีฝีมือ สัดส่วน 1 : 29 รองลงมาคือ ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในต่างประเทศ สัดส่วน 1 : 39 และนักวิจัย สัดส่วน 1 : 42

เปรียบเทียบจำนวนแรงงานต่างชาติและแรงงานไทยที่ขึ้นทะเบียนพำนักในญี่ปุ่น

ณ 1 มกราคม 2553

ประเภทการลงตรา (วิชา)	แรงงานต่างชาติ (รวม)	แรงงานไทย	สัดส่วนแรงงานไทยเทียบกับ แรงงานต่างชาติ
ผู้มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์/กิจการ ตปท.	69,395	413	1 : 168
วิศวกร	50,493	255	1 : 198
แรงงานมีฝีมือ	29,030	994	1 : 29
ผู้ที่ทำงานกับบริษัทสาขาในต่างประเทศ	16,786	430	1 : 39
นักแสดง	10,966	174	1 : 63
ครู, ผู้สอน	10,129	-	-
นักลงทุน/ผู้บริหาร	9,840	80	1 : 123
ศาสตราจารย์	8,295	126	1 : 66
ผู้ประกอบกิจกรรมทางศาสนา	4,448	99	1 : 45
นักวิจัย	2,372	57	1 : 42
ศิลปิน	490	2	1 : 245
นักข่าว, นักหนังสือพิมพ์	271	-	-
ผู้ให้บริการทางการแพทย์	220	1	1 : 220
นักกฎหมาย/นักบัญชี	161	-	-
รวม	212,896	2,631	1 : 90

ที่มา : สถิติคนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนพำนักในญี่ปุ่น ณ สิ้นปี 2552, กระทรวงยุติธรรมญี่ปุ่น

• แนวโน้มผู้ฝึกงานต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนพำนัก

ญี่ปุ่นมีระบบฝึกงานและฝึกปฏิบัติงานเทคนิคระยะเวลานานสุด 3 ปี โดยปีแรกเป็นการฝึกงาน (สถานะผู้ฝึกงาน) ส่วนปีที่ 2 และ 3 เป็นการฝึกงานเทคนิคที่ผู้ฝึกงานเทคนิคจะได้รับการคุ้มครองเช่นเดียวกับแรงงานทั่วไป แต่ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2553 ตามแก้ไขกฎหมายควบคุมการเข้าเมืองและผู้อพยพฉบับใหม่

คนต่างชาติที่เข้ามาฝึกงานตามระบบฝึกปฏิบัติงานเทคนิคจะมีฐานะผู้ฝึกงานเทคนิคทันที และจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคมต่างๆของญี่ปุ่น

ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา พบว่าจำนวนผู้ฝึกงานต่างชาติ (ปีที่ 1) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา แต่ตั้งแต่ปลายปี 2551 ที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจโลกทำให้การรับผู้ฝึกงานชะงักงันลง จึงมีจำนวนผู้ฝึกงานต่างชาติลดลงต่อเนื่องจนถึงปลายปี 2552 อย่างไรก็ตามในปี 2553 เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว และมีการบังคับใช้ระบบการรับผู้ฝึกงานเทคนิคระบบใหม่ ดังนั้นคาดว่าผู้ฝึกงานจะกลับมามีจำนวนเพิ่มขึ้น

ณ วันที่ 1 มกราคม 2553 มีผู้ฝึกงานต่างชาติทั้งสิ้น 65,209 คน ลดลง 21,617 คน หรือลดลงร้อยละ 24.9 สำหรับผู้ฝึกงานไทย มีจำนวน 1,725 คน ลดลง 599 คนหรือลดลงร้อยละ 25.8 และพบว่าจำนวนผู้ฝึกงานจากประเทศผู้ส่งรายใหญ่ต่างมีจำนวนลดลงมากทั้งสิ้น

จำแนกตามสัญชาติพบว่าเป็นผู้ฝึกงานชาวจีนมากที่สุด (ร้อยละ 77.4) ลำดับรองลงมาคือ เวียดนาม (ร้อยละ 6.7) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 6.1) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 4.7) และไทย (ร้อยละ 2.6) ตามลำดับ เฉพาะจำนวนผู้ฝึกงานจาก 5 ประเทศดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 97.5 ของยอดรวม

จำนวนผู้ฝึกงานต่างชาติ (ปีที่ 1) ที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ ต้นปีต่างๆ

จำแนกตามสัญชาติ/ประเทศที่มา

(หน่วย : คน)

ผู้ฝึกงานจากประเทศ	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553		
						ร้อยละ	เทียบกับต้นปี 52	
1. จีน	40,136	40,539	52,901	66,576	65,716	50,487	77.4%	-23.2%
2. เวียดนาม	3,491	3,380	5,148	6,704	6,763	4,355	6.7%	-35.6%
3. ฟิลิปปินส์	2,888	2,906	3,738	4,919	4,938	3,970	6.1%	-19.6%
4. อินโดนีเซีย	4,189	3,440	4,407	5,069	5,085	3,053	4.7%	-40.0%
5. ไทย	1,566	1,692	2,121	2,583	2,324	1,725	2.6%	-25.8%
6. อื่นๆ	2,047	2,150	2,204	2,235	2,000	1,619	2.5%	-19.1%
รวม	54,317	54,107	70,519	88,086	86,826	65,209	100.0%	-24.9%

ที่มา : สถิติคนต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ สิ้นปี 2552 กรมตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงยุติธรรม

สำหรับผู้ฝึกงานเทคนิค ยังมีคงมีจำนวนเพิ่มขึ้นเนื่องจากผู้ฝึกงานปีที่ 1 ในปีก่อนที่เปลี่ยนสถานะมาเป็นผู้ฝึกงานเทคนิค โดย ณ วันที่ 1 มกราคม 2553 มีผู้ฝึกงานเทคนิคประมาณ 124,000 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.6 แต่มีแนวโน้มลดลงในปีถัดไปเนื่องจากจำนวนผู้ฝึกงานปีที่ 1 ที่ลดลงในปี 2552

แนวโน้มจำนวนผู้ฝึกงานต่างชาติที่ขึ้นทะเบียนพำนัก ณ ต้นปีต่างๆ

จำนวน (คน)

